

ת"פ (באר שבע) 58127-08-22 - מדינת ישראל נ' מונור אבוצעלוק - בעצמו

ת"פ (באר-שבע) 58127-08-22 - מדינת ישראל נ' מונור אבוצעלוק - בעצמו ואח'שלום באר-שבע
ת"פ (באר-שבע) 58127-08-22
מדינת ישראל

נגד

1. מונור אבוצעלוק - בעצמו

2. נדאל אבוצעלוק - בעצמו

ע"י ב"כ עו"ד אייל אביטל

בית משפט השלום בבאר-שבע

[14.10.2024]

כבוד השופט, סגן הנשיא אבישי כהן

גזר דין

רקע

הנאשמים הורשעו בהתאם להודאתם בעובדות כתב האישום המתוקן בעבירות הבאות:

נאשם 1 הורשע בעבירה של סיוע לתקיפה וחבלה ממשית על ידי שניים או יותר לפי סעיף 382 (א) לחוק העונשין, תשל"ז-1977 (להלן: "חוק העונשין") ביחד עם סעיף 31 לחוק העונשין.

נאשם 2 הורשע בעבירה של תקיפה וחבלה ממשית על ידי שניים או יותר לפי סעיף 382 (א) לחוק העונשין.

על-פי המתואר בעובדות כתב האישום המתוקן, הנאשמים הינם אחים, בינם לבין המתלונן קיימת היכרות מוקדמת. במועד שאינו ידוע, עובר ליום 01.08.22 בשעה 23:42, שוחחו הנאשמים ביחד עם אחר שזהותו אינה ידועה ותיאמו לתקוף המתלונן על רקע חשדם שהמתלונן ביצע עבירות נגד אשתו של נאשם 2.

בתאריך 01.08.22 בשעה 23:42, התקשר נאשם 1 למתלונן ואמר לו שהוא מעוניין לשוחח איתו, בהמשך לכך, הגיע נאשם 1 לביתו של המתלונן בתל שבע ברכבו, אסף את המתלונן והם נסעו ביחד לביתו של נאשם 2, עם הגעתם למקום התקרבו לרכב נאשם 2 והאחר, תוך שהנאשם 2 אווז בידו חפץ הנחזה להיות אקדח (להלן: "החפץ") והצמידו לראשו של המתלונן תוך שהורה לו לצאת מהרכב. המתלונן יצא מהרכב, אז מסר נאשם 2 את החפץ לאחר ואמר למתלונן שהוא נכנס אליהם הביתה חנק את אשתו ורצה לאנוס אותה, המתלונן השיב שבכלל היה בנתניה, בהמשך תקף נאשם 2 את המתלונן בכך שנטל לידו מוט אחיזה מברזל והכה בגבו של המתלונן באמצעות המוט בעוד האחר הצמיד את החפץ לבטנו של המתלונן תוך שאומר לו לומר האמת.

בהמשך לכך, הוביל נאשם 2 את המתלונן לתוך ביתו שם נכחה אשתו ושאל אותה האם המתלונן הוא זה שתקף אותה, האישה השיבה בחיוב תוך שהיא תקפה שלא כדין את המתלונן בכך שהכתה אותו בידו באמצעות מקל מטאטא. תוך כדי כך המשיך נאשם 2 לתקוף את המתלונן, בכך שהכה באמצעות המוט בגבו ובראשו וכן חבט בפניו, בעוד האחר אווז בחפץ בידו וממשיך להפציר במתלונן לומר את האמת.

בשלב זה, נאשם 1 תפס את נאשם 2 ואמר לו לא להרוג את המתלונן ואילו נאשם 2 הכה בראשו של המתלונן פעם נוספת באמצעות המוט ואמר לו: "יאללה עוף מפה".

במהלך כל האירוע נאשם 1 עמד ליד נאשם 2, האחר והמתלונן.

במעשיהם אלו, תקפו הנאשם 2 והאחר את המתלונן בצוותא תוך שנאשם 1 סייע להם. למתלונן נגרמו חבלות בדמות חתכים במצח, בסנטר, חתכים ונפיחות בשפה התחתונה, דימום בשיניים, סימן חבלה בחזה העליון וסימני חבלה בגב. בתאריך 16.07.23 הציגו הצדדים הסדר דיוני, לפיו הנאשמים הודו והורשעו בכתב האישום המתוקן, ההסדר לא כלל הסכמה לעניין העונש. לבקשת ההגנה נשלחו הנאשמים לקבלת תסקיר שירות המבחן לצורך בחינת הליך של צדק מאחה.

תסקירי שירות המבחן

נאשם 1 - בתסקיר מיום 07.01.24, סקר שירות המבחן קורות חייו של נאשם 1, בן 27 נשוי ואב ל 4 ילדים, מתגורר בתל שבע, במסגרת תיק זה שוהה במעצר בית לילי. טרם מעורבותו בתיק זה עבד בתחום השיפוצים יחד עם אחיו במשך כ 3 שנים, כיום עובד באופן מזדמן בעסקים שבבעלותו ביחד עם אחיו. הנאשם תיאר מצב כלכלי קשה בשל היותו המפרנס העיקרי.

הנאשם בן למשפחה בת 10 ילדים בוגרים, הנאשם הינו שביעי בסדר הלידה, בנוסף יש לנאשם 10 אחים נוספים מאשתו הראשונה של אביו. הנאשם תיאר מערכת יחסים תקינה ונורמטיבית בינו לבין הוריו כאשר אביו בן 88 מהווה עבורו דמות חינוכית משמעותית. הנאשם נישא בגיל 18, לבני הזוג 4 ילדים בטווח גילאים 9 עד שנה. אשתו עקרת בית, הנאשם מתאר מערכת יחסים אוהבת, תקינה ומכבדת עם אשתו.

הנאשם נעדר עבר פלילי, שלל שימוש בחומרים משני תודעה. הנאשם מסר שבינו לבין המתלונן קיימת היכרות מוקדמת שטחית. הנאשם מסר שבין אחיו, נאשם 2 למתלונן היה סכסוך והוא סייע לאחיו. הנאשם הודה במיחוס לו אך התקשה ליטול אחריות על מעשיו. לדברי הנאשם, אחיו נאשם 2, ביקש ממנו ליצור קשר טלפוני עם המתלונן ולהביאו לביתו, כפי שצוין בכתב האישום, שירות המבחן ציין שהנאשם שיתף באופן עמום בנוגע לבקשתו של אחיו באותו היום כמו כן ציין שהוא ביקש מאחיו שיפסיק להכות את המתלונן ואכן נאשם 2 חדל מלהכות את המתלונן לאור בקשת אחיו. הנאשם טען שלא ידע אודות כוונותיו של אחיו לנקוט באלימות וסבר שמעוניין לקיים שיח עם המתלונן ולעמת אותו עם אשתו. הנאשם הצטער על כך שהביא את המתלונן ועל הפגיעה שנגרמה לו והאלימות שננקטה כלפיו על ידי אחיו. הנאשם מסר שבפעם הבאה לא יעזור לקרוביו במקרים דומים.

שירות המבחן התרשם שהנאשם נקט בגישה מיתממת וכי מתקשה לבחון באופן ביקורתי ומעמיק התנהלותו תוך שנוטה להשליך מעורבותו בביצוע העבירה על רצונו לסייע לאחיו. הנאשם הדגיש בפני שירות המבחן שלא נקט באלימות ורק סייע בהבאת המתלונן לביתו של אחיו כאשר לא ידע שאחיו יפעל כלפי הנאשם באלימות.

שירות המבחן התרשם שברקע לביצוע העבירה מאפייניו האישיותיים הקשורים בשיקול דעת לקוי, קושי בקבלת החלטות והתנהלות פזיזה ללא מחשבה, שירות המבחן ציין שבבסיס ערכיו של הנאשם עומד ערך הגנה על משפחתו וסיוע למשפחתו וניכר שמתקשה להתמודד עם מצבי קונפליקט. בפני שירות המבחן הביע הנאשם סלידה מפתרון סכסוכים באלימות וכן ציין שהופתע ממעשיו של אחיו. הנאשם שלל נזקקות טיפולית בתחום האלימות ומסר שלמד לקחו מהאירוע.

שירות המבחן ערך שיחה טלפונית עם המתלונן אשר מסר כי מכיר הנאשם היכרות שטחית, הנאשם יצר עימו קשר טלפוני וביקש מנו שיעלה לרכבו, הם הגיעו לביתו של נאשם 2 אשר שאל את אשתו האם הוא זה שפגע בה והיא השיבה בחיוב אז הצמיד הנאשם 2 אקדח לראשו ואיים עליו ואז נאשם 2 החל להרביץ לו בראש ובגב, לאחר זמן מה שחררו אותו והוא נסע לבית חולים. המתלונן מסר שבעקבות החבלות שספג, סובל מכאבים. המתלונן שלל כל פגיעה באשתו של נאשם 2. מבחינת המתלונן האירוע הסתיים ברגע שהוגשה תלונה הוא אינו כועס או חושש ואינו נוטר טינה או מחפש נקמה.

בשקלול גורמי הסיכוי והסיכון ציין שירות המבחן שהנאשם נעדר עבר פלילי, מנהל אורח חיים יצרני ותקין ולצד זאת ציין חומרת העבירה וגישתו המיתממת של הנאשם בנוגע לחלקו באירוע. שירות המבחן התרשם שלנאשם דפוסי חשיבה והתנהגות מכשילים וכי הרצון לסייע למשפחתו מניע אותו ובעל חשיבות רבה עבורו אף מעבר להפעלת שיקול דעת עצמאי ורציונאלי. נוכח האמור סבר שירות המבחן שקיימת נזקקות טיפולית אך הנאשם שלל זאת. נוכח האמור לא בא שירות המבחן בהמלצה טיפולית. ולעניין העונש המליץ על ענישה מרתיעה ומשמעותית בדמות של עבודות שירות.

שירות המבחן ציין שלפי גורמי המקצוע טרם בשלה העת להליך של צדק מאחה.

בתסקיר מיום 08.05.24, ציין שירות המבחן שבמהלך תקופת הדחייה ששוקף לנאשם הצורך בטיפול, הנאשם הביע רצון להשתתף בקבוצה טיפולית אך התקשה לפרט הלקח שהפיק מהאירוע ולכן העריך שירות המבחן שהנאשם מונע מגורמים חיצוניים ואינו בשל להתערבות טיפולית. יחד עם זאת, ציין שירות המבחן כי נוכח המוטיבציה שהביע, יש מקום לאפשר לנאשם להשתלב בהליך טיפולי לתקופת ניסיון של 4 חודשים לפיכך התבקשה דחייה כדי לבחון שילובו בהליך הטיפולי. דחייה לא התבקשה על ידי ב"כ הנאשם והצדדים טענו לעונש.

נאשם 2 - בתסקיר מיום 08.01.24, סקר שירות המבחן קורות חייו של נאשם 2, בן 35 נשוי לשתי נשים אב ל 8 ילדים בגילאי 2 עד 11 שנים, מתגורר בתל שבע, עובד כעצמאי בתחום הבנייה. גדל במשפחה נורמטיבית ומתפקדת מצוי בקשר קרוב עם בני משפחתו, תיאר מצב כלכלי קשה שהתבטא במחסור בתנאים בסיסיים.

הנאשם בעל הרשעה קודמת אחת בתחום האלימות בגינה נדון למאסר על תנאי והתחייבות. הנאשם שלל שימוש בחומרים משני תודעה. הנאשם מסר שהרקע לביצוע העבירה הינו שהמתלונן נכנס לבית אשתו הראשונה אשר הייתה לבדה בבית במטרה לפגוע בה. הנאשם מסר שטרם האירוע הנדון פנה למשטרה ודיווח על המקרה אך משלא קיבל כל מידע לאחר מספר ימים החליט לפעול בעצמו, ביקש מאחיו נאשם 1 להביא את המתלונן לביתו, כאשר הגיעו לפתח ביתו חיכה להם וביקש מהמתלונן לצאת מהרכב תוך שמכוון לראשו אקדח דמה. בהמשך שאל את אשתו האם זה הבחור שנכנס לביתם היא אישרה שכן ואז החל להכותו באמצעות מקל. הנאשם טען שבעקבות תגובת אשתו איבד שליטה ותקף את המתלונן.

הנאשם מסר שנערכה סולחה בין המשפחות ואין כעת סכסוך פעיל.

שירות המבחן ציין ששוחח טלפונית עם המתלונן אשר מסר שבינו לבין הנאשם היכרות שטחית.

שירות המבחן בשקלול גורמי הסיכוי והסיכון ציין שיש מקום לסייע לנאשם לשמר חלקיו התפקודיים תוך שציין כי הנאשם ללא עבר פלילי מכביד אך כן היה מעורב באירוע אלימות בעבר. שירות המבחן ציין חומרת העבירה וגורמי הסיכון, הפער בין היותו מנהל אורח חיים יצרני ומתפקד אל מול חומרת העבירה כמו כן ציין התעסקות הנאשם בהשלכות ההליך הפלילי לגביו ולגבי משפחתו וכן שלמרות החרטה שמביע עדין חש כעס. שירות המבחן התרשם שהנאשם מתקשה להכיל מצבי לחץ ודחק ופועל באופן אימפולסיבי ללא בחינת השלכות מעשיו על האחר. לצד זאת ציין שירות המבחן גורמי הסיכון והסיכוי לשיקום. נוכח האמור הוצע לנאשם להשתלב בהליך טיפולי והוא נעתר לכך. לאור זאת התבקשה דחיית הדיון לבחינת שילוב בהליך הטיפולי.

בתסקיר מיום 30.04.24, ציין שירות המבחן שבמהלך חודש דצמבר 2023 שולב הנאשם בקבוצה טיפולית, שיתף פעולה עם מנחי הקבוצה וניכר שעבר תהליך משמעותי וחיובי ונתרם מהקבוצה. שירות המבחן במסגרת המלצתו לעניין העונש שקל חומרת העבירה עברו הפלילי של הנאשם לצד שאיפתו לניהול אורח חיים נורמטיבי ותפקודו החיובי והיצרני. שירות המבחן התרשם שהנאשם הורתע מעצם קיומו של ההליך הפלילי וניכר שעשה מאמצים לשינוי דפוסי התנהגותו במסגרת ההליך הטיפולי. נוכח האמור המליץ שירות המבחן על העמדתו בצו מבחן למשך שנה לצד ענישה חינוכית-שיקומית בדמות 300 שעות של"צ.

ראיות וטיעוני הצדדים לעונש
ב"כ המאשימה הגישה טיעונים בכתב (ת/1) תעודה רפואית ותמונות המתלונן (ת/2 ות/3) וכן גיליון הרישום הפלילי של נאשם 2 (ת/4).

המאשימה עמדה על נסיבות ביצוע העבירות, הערכים המוגנים שנפגעו ומידת הפגיעה בהם תוך שציינה כי מדובר באירוע אלימות קשה וחמור, הנאשמים נקטו באלימות קשה כלפי המתלונן וגרמו לו לחבלות ורק בדרך נס הסתיים האירוע ללא פגיעה בנפש. עוד ציינה המאשימה כי מדובר באירוע שתוכנן בקפידה תוך שהנאשמים הצטיידו בטרם עת בחפץ הנחזה כאקדח ובמוט ברזל.

נוכח האמור עתרה המאשימה לקביעת מתחם ענישה ביחס לנאשם 1 מתחם הנע בין 14 ל- 28 חודשי מאסר בפועל לצד ענישה נלווית. וביחס לנאשם 2 למתחם ענישה הנע בין 18 ל- 36 חודשי מאסר בפועל בצירוף ענישה נלווית, עוד הפנתה לפסיקה כתימוכין לעתירתה.

בהתייחסה לתסקירי שירות המבחן, ציינה בנוגע לנאשם 1 כי עולה שהודה במיוחס לו אך מתקשה ליטול אחריות על מעשיו ומתקשה לבחון דפוסי התנהלותו הבעייתיים. שירות המבחן סבר שקיימת נזקקות טיפולית, ציין זאת מול הנאשם אך הנאשם בתחילה סבור שאינו זקוק לטיפול, צמצם אחריותו למעשה וטען כי רק רצה לסייע לאחיו ובתסקיר מאוחר יותר שירות המבחן חוזר על הדברים והנאשם מביע רצון לטיפול אך ההתרשמות שירות המבחן כי רצונו לטיפול הינו רק למראית עין ולא מתוך רצון כן ואמיתי לשינוי או לטיפול.

בנוגע לנאשם 2, גם בעניינו התרשמות שירות המבחן שלוקח אחריות חלקית ושנמצא רק בראשית הדרך של לקיחת האחריות, גם לאחר שמשולב בטיפול החל מחודש ינואר 2024 הגיע למרבית המפגשים אך עדיין לא מדובר בהליך טיפולי שמוצה לפיכך טענה המאשימה שלא עולה מהתסקיר נתונים המצדיקים סטייה ממתחמי הענישה. מעשיהם של הנאשמים חמורים וקשים ובעניין זה האינטרס הציבורי גובר על פני האינטרס האישי של הנאשמים. הליך טיפולי משמעותי הינו אינטנסיבי וממושך כזה המשנה אורחות חיים ומשנה השקפת עולם וכזה לא משתקף בתסקירים בעניינם של הנאשמים.

נוכח האמור ביקשה המאשימה למקם עונשו של הנאשם 1 בתחתית המתחם לו עתרה ולמקם עונשו של נאשם 2 בשליש התחתון של המתחם אך לא בתחתית המתחם, וזאת בצירוף הטלת ענישה נלווית הכוללת מאסרים מתונים קנס משמעותי, התחייבות ופיצוי משמעותי למתלונן.

בתחילת הטיעונים לעונש ביקש ב"כ הנאשמים להגיש תלונת אשתו של נאשם 2 אשר לדבריו היא הרקע לביצוע העבירות נשוא התיק. לאחר שהצדדים טענו בעניין זה סברתי שלא ניתן לקבל ההודעה מהטעם הפרוצדורלי שמדובר בהודעת חוץ כאשר מוסרת ההודעה אינה נוכחת ולא נחקרה על הדברים ולפיכך לא אישרתי קבלת ההודעה. לגופו של עניין, טען ב"כ הנאשמים שמתחמי הענישה בעבירה של תקיפה הגורמת חבלה של ממש נעים ממאסר מותנה ועד מספר חודשי מאסר בעבודת שירות. עוד ציין שהרקע לאירוע הינו מורכב וכואב, טרם האירוע נשוא תיק זה אשתו של נאשם 2 הייתה קורבן לניסיון אלים וברוטלי לתקיפה מינית בביתה בעת ששהתה בביתה לבדה. האישה מסרה שחושדת במתלונן כמי שפגע בה.

ב"כ הנאשמים הדגיש שהנאשמים הביעו צער עמוק על האירוע וזה בא לידי ביטוי בתסקירי שירות המבחן. ציין שנערכה בינם לבין המתלונן סולחה. והסכסוך בניהם סודר. מאז האירוע חלפו כשנתיים ולא היה שום אירוע אחר בניהם וכיום יחסיהם תקינים.

לגישת ב"כ הנאשמים מדובר באירוע חד פעמי ספונטני, הנאשמים לא היו בטוחים לגבי זהותו של המתלונן, הזיהוי נעשה במהלך האירוע על ידי האישה.

ב"כ הנאשמים, עתר לקבלת המלצת שירות המבחן תוך שטען כי נאשם 2 מנהל אורח חיים נורמטיבי ויצרני נמצא בטיפול, מקבל אחריות מלאה, התנצל בפני המתלונן עובר תהליך ושירות המבחן מעוניין לשמר חלקיו התפקודיים ונוכח ההתרשמות מהיעדר מאפיינים אישיותיים בעייתיים או אלימים ממליץ שירות המבחן ובצדק על ענישה שיקומית חינוכית. לחילופין טען ב"כ הנאשמים שלכל היותר יש להטיל נוכח נסיבות תיק זה מספר חודשי מאסר שירוצו בעבודות שירות.

בהתייחס לנאשם 1, ציין שמואשם בסיוע בלבד ויש לבחון עובדות כתב האישום וחלקו באירוע שכן לא נקט באקט פיזי אלים כלפי המתלונן מה גם שבמהלך האירוע ניסה להפסיק את האלימות בה נקט אחיו. לכן טען ב"כ הנאשמים, כי בעניינו יש להטיל עליו לכל היותר מאסר מותנה. בשים לב לכך שהביע רצון להשתלב בטיפול, נערכה סולחה בין הצדדים לא התרחשו אירועים נוספים בינו לבין המתלונן.

דיון והכרעה

קביעת מתחם העונש ההולם

כתב האישום מתאר אירוע אחד, ומכאן שיש לקבוע בגינו מתחם עונש הולם אחד.

קביעת מתחם העונש ההולם למעשה העבירה נעשה בהתאם לעקרון ההלימה. לשם כך יש להתחשב בערך החברתי שנפגע, במידת הפגיעה בו, במדיניות הענישה הנוהגת ובנסיבות הקשורות בביצוע העבירה. הערכים החברתיים שנפגעו כתוצאה מעבירה האלימות שביצעו הנאשמים הם שלמות גופו, כבודו וביטחונו האישי של הפרט, והצורך בהגנה על הציבור מפני מעשי בריונות, שהפכו לנפוצים בעת האחרונה.

לעניין הזכות לחיים ולשלמות הגוף, יפים דברי בית המשפט העליון שנאמרו בע"פ 3863/09 מדינת ישראל נ' חסן (10.11.09):

"יש לשוב ולהדגיש כי זכותו של כל אדם לחיים ולשלמות הגוף היא זכות יסוד מקודשת ואין להתיר לאיש לפגוע בזכות זו. יש להילחם באלימות שפשטה בחברה הישראלית על כל צורותיה וגווניה, אם בתוך המשפחה ואם מחוצה לה, אם בקרב בני נוער ואם בקרב מבוגרים. זהו נגע רע שיש לבערו מן היסוד... לפיכך, שעה שנגע האלימות והפרת החוק פושה בחברתנו מן הראוי שידע כל איש ותדע כל אישה כי אם יבחרו בדרך האלימות ייטו בתי המשפט להשית עליהם עונשי מאסר מאחורי סורג ובריח".

בחינת מידת הפגיעה בערכים המוגנים מובילה למסקנה כי זו מצויה ברף הבינוני-גבוה, בהתחשב בכך שמדובר באירוע שקדם לו תכנון; בכך שהנאשמים פעלו בצוותא חדא יחד עם אחר; באופי התקיפה שכלל שימוש בחפצים שונים; בפוטנציאל הנזק החמור שעלול היה להיגרם; בחבלות שנגרמו למתלונן בסופו של יום והצריכו טיפול רפואי. על החומרה שבפתרון סכסוכים באמצעי אלימות עמד בית-המשפט העליון, בין היתר, בע"פ 1892/15 אבו מדיעם נ' מדינת ישראל (31.5.15):

"בית משפט זה עמד פעם אחר פעם על הצורך בהרתעתם של אלו המבקשים "לפתור סכסוכים" בדרך אלימה. נקבע כי עלינו להילחם בנגע האלימות שפשט בארצנו ולהטיל עונשים מרתיעים ומשמעותיים על מי שבחרים בדרך האלימות, בין אם הם עושים שימוש במקל ובין אם הם עושים שימוש בסכין או בכלי משחית אחר." בהקשר לחומרת המעשה יש להזכיר שהמחוקק גילה דעתו להחמיר בעבירות מסוג זה בקבעו אותן כעבירות מסוג פשע שעונשן המרבי עומד על 6 שנות מאסר.

בחינת מדיניות הענישה הנוהגת באשר למיחוס לנאשמים בכתב האישום מלמדת על טווח ענישה רחב, בהתאם לסוגי העבירות המיוחסות, לרקע ולנסיבות ביצוע המעשים, ביצוע המעשים תוך שימוש בנשק כלשהו חם, קר או מאולתר: א. ע"פ 4330/12 אחמד דעאס ואח' נ' מדינת ישראל (05.11.12) - נדון עניינם של שני מערערים אשר הורשעו בהתאם להודאתם, מערער 1 הורשע בעבירה של חבלה ופציעה בנסיבות מחמירות ומערער 2 הורשע בסיוע לעבירה זו, בכך שעל רקע חשדם שהמתלונן מטריד אחותו של המערער, קראו לו להיכנס לרכב בו ישבו, כאשר נכנס לרכב, החלו בנסיעה. המערערים חבטו במתלונן באגרופים במהלך הנסיעה ובהגיעם לשדה, הורידו אותו מהרכב תוך שהם מכים אותו וחובטים בו, בנוסף איימו עליו שמא יפנה למשטרה, כתוצאה ממעשיהם נגרמו למתלונן חבלות בכל חלקי גופו והוא נזקק לטיפול רפואי. המערערים צעירים נעדרי עבר פלילי נדונו לעונשים הבאים: מערער 1 נדון ל 10 חודשי מאסר בפועל ומערער 2 ל 7 חודשי מאסר בפועל שלא בעבודת שירות. בית משפט העליון קבע שהעונש שהוטל על הנאשמים אינו חורג מרמת הענישה הנהוגה והינו ראוי ומתחשב בנסיבותיהם האישיות כמו כן ציין בית המשפט את הדברים הבאים: "המסר שצריך לצאת מבית המשפט זה הוא כי פתרון סכסוכים ראוי שיעשה על ידי פניה לרשויות החוק ולא על ידי נטילת החוק לידיים".

ב. ע"פ 941/13 אבירם פרץ ואח' נ' מדינת ישראל (26.11.13) נדון עניינם של מערערים אשר הורשעו בהתאם להודאתם בעבירה של חבלה חמורה בנסיבות מחמירות ובתקיפה בנסיבות מחמירות, כאשר מערער 1 הורשע גם בעבירת איומים, בכך שעל רקע חשדם שהמתלונן הטריד מינית את אחותו של מערער 1 הגיעו המערערים ביחד עם אחרים לביתו של המתלונן, באותה העת שהו במקום המתלונן ושלושת ילדיו, המערערים חנקו המתלונן הלמו בו במכות, וזאת בנוכחות ילדיו, כאשר אחד מהם ניסה לגונן על אביו המתלונן אך המערערים הדפו אותו. כתוצאה ממעשיהם נגרמו למתלונן חבלות. בית המשפט המחוזי קבע שני מתחמי ענישה לגבי מערער 1 מתחם הנע בין 18 ל 36 חודשי מאסר בפועל ולגבי מערער 2 מתחם הנע בין 10 ל 30 חודשי מאסר בפועל. המערערים בעלי עבר פלילי נדונו לעונשים הבאים: נאשם 1 נדון ל- 24 חודשי מאסר בפועל ומערער 2 נדון ל 20 חודשי מאסר בפועל. בית המשפט העליון דחה הערעור תוך שציין החומרה שיש לנקוט כלפי אלו הבוחרים לנהוג באלימות.

ג. ת"פ (מחוזי - ב"ש) 58388-01-17 מדינת ישראל נ' זוהר אוריין (07.06.18) נדון עניינם של 2 נאשמים אשר הורשעו בהתאם להודאתם בעבירה של תקיפה הגורמת חבלה ממשית בנסיבות מחמירות, לפי סעיף 380 בנסיבות סעיף 382(א) לחוק העונשין, בכך שבסיום משחק פוקר בינם לבין אחרים ביניהם המתלונן, ולאחר שהמתלונן האשימם בגניבת ז'טונים, תקפו את המתלונן במכות בעיטות ואגרופים כאשר נאשם 2 היכה בו באמצעות מקל. כתוצאה ממעשיהם נגרמו למתלונן חבלות של ממש. בית המשפט המחוזי קבע מתחם ענישה הנע בין מספר חודשי מאסר בפועל שניתן לרצותם בעבודת שירות ועד 15 חודשי מאסר בפועל. הנאשמים בעלי עבר פלילי נדונו לעונשים הבאים: נאשם 1 נדון ל 9 חודשי מאסר בפועל שירוצו בעבודת שירות לאחר הפעלת מאסר מותנה ונאשם 2 ל 6 חודשי מאסר בפועל שירוצו בעבודת שירות.

ד. 70588-01-17 מדינת ישראל נ' עלי עדוי (05.04.21) הנאשם הודה והורשע בשתי כתבי אישום: האחד שעניינו עבירות של תקיפה הגורמת חבלה של ממש, היזק לרכוש והשני עבירת איומים. כפי העולה מעובדות כתב האישום הראשון הנאשם הגיע למקום בו נמצא בנו ביחד עם המתלונן, לאחר שסבר כי המתלונן משדל את בנו לסמים, הנאשם ירד מהרכב לקח מוט אלומיניום ושבר באמצעותו שמשות רכב, אז ניגש למתלונן והכה בו באמצעות המוט בראשו ובגופו ועזב את המקום, לאחר מכן שב למקום וניסה לתקוף את המתלונן בשנית ורק בשל נוכחות שוטרים שהיו במקום עצר את מעשיו. בכתב האישום השני איים על המתלונן באמצעות סרטון בפייסבוק. בית משפט השלום קבע מתחם ענישה הנע בין מספר חודשי מאסר בפועל לבין 12 חודשים מאסר בפועל. הנאשם בעל עבר פלילי הכולל 5 הרשעות קודמות ישנות, במהלך ההליך לקה בסרטן ריאות בשל כך לא כשיר לבצע עבודות שירות, נערכה בין הנאשם למתלונן סולחה. בית משפט השלום סטה ממתחם הענישה בשל שיקולי שיקום והטיל על הנאשם צו מבחן, מאסרים מותנים ופיצוי למתלונן.

יש להדגיש כי הנסיבות בחלק מפסקי הדין שהוצגו הינן חמורות יותר ומדובר במעשי אלימות ברף גבוה יותר לרבות גרימת חבלות משמעותיות מאשר במקרה שבפני, ולכך אתן את הדעת בבואי לקבוע את מתחם הענישה במקרה זה. במסגרת הנסיבות הקשורות בביצוע העבירה, נתתי דעתי לנסיבות הבאות:

א. התכנון שקדם לביצוע העבירה; הנאשמים פעלו ביחד עם אחר לאחר תכנון והיערכות מוקדמת. הנאשמים הצטיידו באקדח דמה ובמוט ברזל, כאשר נאשם 1 זימן את המתלונן לפגישה והוביל אותו לביתו של נאשם 2 שארב לו יחד עם אחר כאשר נאשם 2 כיוון לראשו אקדח דמה ותקף אותו ביחד עם אחר.

ב. חלקם של הנאשמים בביצוע העבירה; הנאשמים פעלו בצוותא חדא עם האחר, כך שכל אחד מהם אחראי ביחד ולחוד על המעשים ועל תוצאותיהם. על פי המצוין בכתב האישום נאשם 1 נסע ביחד עם המתלונן לביתו של הנאשם 2, בהגיעם למקום, נאשם 2 והאחר תקפו את המתלונן, כאשר נאשם 2 הצמיד אקדח דמה לראשו והורה לו לצאת מהרכב, ערך בין המתלונן לאשתו עימות ותקף את המתלונן באמצעות מוט ברזל בעוד האחר הצמיד אקדח דמה לבטנו של המתלונן. בהמשך הכה בראשו של המתלונן באמצעות מוט הברזל. כפי שתואר נאשם 2 הוא הגורם הדומיננטי באירוע, יש לציין שנאשם 1 אומנם לא נטל חלק פעיל במעשה האלימות אך הוא זה אשר הוביל את המתלונן למקום ונכח באירוע האלימות לכל אורכו. לקולא, לא ניתן להתעלם מהנתון לפיו נאשם 1 הפסיק את האלימות של נאשם 2 והביא לשחרור המתלונן מידיהם של נאשם 2 והאחר.

ג. הנזק שנגרם מביצוע העבירה; כתוצאה מהתקיפה, נגרמו למתלונן חבלות בגבו ובחזהו העליון, חתכים במצח, בסנטר ובשפתיים והוא נזקק לטיפול רפואי. עסקינן באירוע שתוצאותיו אינן קלות, בשים לב לשימוש במוט ברזל ולשימוש באקדח דמה וכן למספר המעורבים בתקיפת המתלונן.

ד. הסיבות שהביאו את הנאשמים לבצע את העבירה; האירוע נולד בעקבות חשדו של נאשם 2 כי המתלונן נכנס לביתו וניסה לתקוף מינית את אשתו. לטענת הנאשמים הם פעלו בתגובה להתנהגות הפוגענית והאלימה של המתלונן כלפי אשתו של נאשם 2. הגם שמדובר בטענה קשה, אין בה משום הצדקה לפעול כפי שפעלו הנאשמים ואין היא יכולה לשמש נסיבה מקלה בעניינם.

על בית המשפט להוציא קול צלול לפיו לא ניתן לקבל נטילת הדין לידיים, יהיו הנסיבות אשר יהיו. המשנה במסכת "אבות" פרק ג' משנה ב' מביאה את דבריו של ר' חנינא סגן הכהנים - "הוה מתפלל בשלומה של מלכות, שאלמלא מוראה, איש את רעהו חיים בלעו". לקיחת הדין לידיים עלולה להביא לאנרכיה ולהתפוררות החברה כולה. בהתאם לתיקון 113 לחוק העונשין (סעיף 40 יג), מצאתי לקבוע כי מתחם העונש ההולם ביחס לנאשם 2 הינו החל מ-9 חודשי מאסר בפועל שיכול וירוצו בעבודת שירות ועד 24 חודשי מאסר בפועל.

נאשם 1 הורשע בסיוע לביצוע העבירה. משמעות ההרשעה בעבירת סיוע מעוגנת בסעיף 32 לחוק העונשין הקובע כדלקמן: "הסיוע לעבור עבירה, עונשו - מחצית העונש שנקבע בחיקוק בשל ביצוע העיקרי". בע"פ 4463/12 ארנבורג נ' מדינת ישראל (13.9.12) התייחס לסוגיה בית המשפט העליון באומרו את הדברים הבאים: "היחס שנקבע בחוק בין עונשו של המבצע העיקרי לבין עונשו של המסייע צריך על דרך הכלל להנחות את בית המשפט בגזירת הדין. יחד עם זאת, אין לומר כי מדובר ביחס שיש להקפיד על קיומו באורח דווקני ותתכנה סטיות ממנו בשים לב לנסיבות המיוחדות של המקרה הנדון".

בנסיבות המקרה דנן, מתחם העונש ההולם בעניינו של הנאשם 1 - המסייע - הוא החל מ 5 חודשים ועד ל- 18 חודשים.

גזירת העונש המתאים לנאשמים

בגזירת העונש המתאים לנאשמים, יש להתחשב בנסיבות שאינן קשורות בביצוע העבירה (סעיף 40 יא). במסגרת זו יש לשקול הנתונים הבאים:

א. בעניינו של הנאשם 1 יש לתת את הדעת כי מדובר בנאשם צעיר בן 27 ללא עבר פלילי וזו מעורבותו הראשונה והיחידה בפלילים. מובן הדבר כי עונש מאסר בפועל יפגע בו ובמשפחתו. עובד באופן מזדמן בעסקים שבבעלות משפחתו. הנאשם הודה ונטל אחריות, כאשר בראשית הקשר עם שירות המבחן צמצם מעורבותו באירוע וחומרת מעשיו. יובהר שבתחילה שלל הנאשם נזקקות טיפוליות ורק בשלב מאוחר יותר הביע נכונות לשילוב בטיפול אך טרם שולב בהליך טיפולי כלשהו. יצוין כי הנאשם ומשפחתו קיימו הליך סולחה עם המתלונן.

ב. בעניינו של הנאשם 2, יש לתת את הדעת לכך שמדובר בנאשם בן 35 נשוי לשתי נשים אב ל 8 ילדים קטנים, עובד לפרנסתו כעצמאי בתחום הבנייה, בעל עבר פלילי קודם בתחום האלימות, נדון למאסר מותנה. אין ספק שהטלת עונש מאסר בפועל יקשה עליו בפרט נוכח מצבו הכלכלי הקשה. הנאשם הודה במיוחס תוך שציין כי הרקע לאירוע חשדו שהמתלונן פגע באשתו הראשונה. שירות המבחן ציין שלמרות החרטה שהביע הנאשם עדיין חש כעס וניכר שהנאשם בעל קושי בהכלת מצבי דחק ולחץ. הנאשם שולב בקבוצה טיפולית, התמיד בהגעתו ושיתף פעולה עם תכני הקבוצה, שירות המבחן התרשם שהנאשם עבר הליך משמעותי וחיובי וכיום מורתע מעצם ההליך הפלילי וניכר שעשה מאמץ לשינוי דפוסי התנהגותו. בין המתלונן לנאשם נערכה סולחה.

ג. בנוגע לכל הנאשמים יש לתת משקל לחלוף הזמן, חלפו יותר משנתיים מאז ביצוע העבירה וכשנה מאז הודו והורשעו הנאשמים בכתב אישום מתוקן. עוד נתתי דעתי לכך שבשיחה שערך שירות המבחן עם המתלונן עלה כי כיום המתלונן אינו חושש מהנאשמים ואין אין כל קשר ביניהם מאז העבירה. המתלונן אישר כי נערכה סולחה בין המשפחות וכי הוא מעוניין לשים את האירוע מאחוריו ולהמשיך בשגרת חייו.

ד. עוד יש לתת את הדעת לשיקול ההרתעה בגדרו של המתחם, וזאת לנוכח עמדותיהם של הנאשמים אשר ראו מלכתחילה באלימות דרך לגיטימית לפתרון סכסוכים.

ה. באיזון בין שיקולים השונים, סבורני כי יש להטיל על הנאשמים עונש מאסר לריצוי בדרך של עבודות שירות ברף התחתון של המתחמים שקבעתי. מבלי להקל ראש במעשים, בשים לב כי נאשם 2 הינו הדמות המרכזית שעמדה מאחורי מעשה העבירה ונוכח שילובו בהליך הטיפול והתובנות שגילה, מצאתי כי יש בענישה זו כדי לאזן בין חומרת המעשה והצורך בהרתעה לבין נסיבותיו האישיות, ההליך הטיפולי בו שולב, המלצת שירות המבחן ועמדת קורבן העבירה.

המלצת שירות המבחן לענישה שיקומית בדמות צו של"צ, גם אם בהיקף משמעותי, אין בה כדי לתת ביטוי מספק לחומרת המעשה ולצורך בהרתעת היחיד והרבים. לא מצאתי בהליך הטיפולי שעבר נאשם 2 כי הוא מצדיק סטייה ממתחם העונש שקבעתי לעיל.

לגבי נאשם 1, אשר היה שותף למעשה העבירה אולם חלקו התמצה בסיוע וגם בפועל לא נקט אלימות פיזית כלפי המתלונן. בשים לב למפורט בכתב אישום מתוקן כי נקט מעשה שעניינו בהפסקת האלימות שנקט אחיו כלפי המתלונן, יש בה כדי להעמיד את עונשו בהתאם לעתירת המאשימה בתחתית מתחם העונש שקבעתי. לא מצאתי בנסיבותיו, כי עצם העובדה שלא הביע נזקקות טיפולית לאור עמדתו ביחס לחלקו בביצוע העבירה, יהיה בה כדי להחמיר את עונשו.

ו. יחד עם זאת, על אף העובדה שנטענה בפני כי בין הצדדים נערכה סולחה ובהעדר כל מסמך בנוגע לסולחה הנטענת, מצאתי כי יש להטיל על הנאשמים פיצוי משמעותי עבור המתלונן, וזאת בשים לב לנזק המוחשי שנגרם למתלונן לצד הפגיעה בכבודו ובנפשו. סבורני כי בפיצוי משמעותי יהיה אף משום רכיב ענישה חינוכי נוסף, גם בעניין גובה סכום הפיצוי, מצאתי לנכון לאבחן בין הנאשמים בשים לב לחלקו של כל אחד מהם בביצוע המעשה. ז. בעניינו של נאשם 2 נוכח חלקו העיקרי בביצוע העבירה ובשים לב להמלצת שירות המבחן והעובדה כי מצוי בעיצומו של הליך טיפולי, מצאתי כי יש להטיל עליו צו מבחן על מנת להמשיך את המעקב והתכנית הטיפולית בה החל.

סוף דבר

אשר על-כן, הנני גוזר על הנאשמים את העונשים הבאים:

נאשם 1

- א. 5 חודשי מאסר בפועל, אשר ירוצו בדרך של עבודות שירות במקום עליו יורה הממונה על עבודות השירות, במשך חמישה ימים בשבוע, 8.5 שעות ביום או לפי קביעה אחרת של הממונה על עבודות השירות. הנאשם יתייצב לריצוי עונשו ביום 10.11.24 עד השעה 08:00 במשרדי הממונה על עבודות השירות במפקדת מחוז דרום של שב"ס ליד כלא באר-שבע.
- אני מזהיר את הנאשם שעליו לנהוג בהתאם לכללים ולתנאים שתקבע הממונה על עבודות השירות ושם לא יעשה כן יכול ויפסקו עבודות השירות והוא יידרש לרצות את יתרת עונשו בכלא.
- תשומת לב הממונה כי התקבלה חוות דעת לעניין התאמתו לריצוי העונש בדרך של עבודות שירות, אולם בשים לב לדחיית השמעת גזר הדין, המועד שנקבע לתחילת ריצוי העונש (25.8.24) חלף ולפיכך, יש לקבוע מקום ריצוי חדש.
- ב. 6 חודשי מאסר על תנאי, לבל יעבור הנאשם במשך 3 שנים מהיום, כל עבירת אלימות מסוג פשע.
- ג. 3 חודשי מאסר על תנאי, לבל יעבור הנאשם במשך שנתיים מהיום, כל עבירת אלימות מסוג עוון.
- ד. פיצוי בסך 6,000 ₪ למתלונן, עד תביעה 5, מר אברהם אבו סריחאן, ת.ז. 207697566. הפיצוי ישולם ב- 6 תשלומים חודשיים שווים ורצופים החל מיום 01.12.24 ובכל 01 לחודש שלאחריו עד מלוא תשלום הפיצוי. נאשם 2
- א. 9 חודשי מאסר בפועל, אשר ירוצו בדרך של עבודות שירות במקום עליו יורה הממונה, במשך חמישה ימים בשבוע, 8.5 שעות ביום או לפי קביעה אחרת של הממונה על עבודות השירות. הנאשם יתייצב לריצוי עונשו ביום 17.11.24 עד השעה 08:00 במשרדי הממונה על עבודות השירות במפקדת מחוז דרום של שב"ס ליד כלא באר-שבע.
- אני מזהיר את הנאשם שעליו לנהוג בהתאם לכללים ולתנאים שתקבע הממונה על עבודות השירות ושם לא יעשה כן יכול ויפסקו עבודות השירות והוא יידרש לרצות את יתרת עונשו בכלא.
- תשומת לב הממונה כי התקבלה חוות דעת לעניין התאמתו לריצוי העונש בדרך של עבודות שירות, אולם בשים לב לדחיית השמעת גזר הדין, המועד שנקבע לתחילת ריצוי העונש (25.8.24) חלף ולפיכך, יש לקבוע מקום ריצוי חדש.
- ב. 8 חודשי מאסר על תנאי, לבל יעבור הנאשם במשך 3 שנים מהיום כל עבירת אלימות מסוג פשע.
- ג. 4 חודשי מאסר על תנאי, לבל יעבור הנאשם במשך שנתיים מהיום כל עבירת אלימות מסוג עוון.
- ד. צו מבחן למשך שנה מהיום. מובהר בזאת לנאשם כי אם לא יעמוד בכל כללי צו המבחן, הרי שניתן יהיה להפקיעו ולשוב ולגזור את דינו, לרבות למאסר.
- ה. פיצוי בסך 10,000 ₪ למתלונן, עד תביעה 5, מר אברהם אבו סריחאן, ת.ז. 207697566. הפיצוי ישולם ב- 10 תשלומים חודשיים שווים ורצופים החל מיום 01.12.24 ובכל 01 לחודש שלאחריו עד מלוא תשלום הפיצוי. תשומת לב הנאשמים כי את הפיצוי ניתן לשלם באחת מהדרכים הבאות:
- בכרטיס אשראי - באתר המקוון של רשות האכיפה והגבייה, www.eca.gov.il.
  - מוקד שירות טלפוני בשרות עצמי (מרכז גבייה) - בטלפון *35592 או בטלפון *35592-*****.
  - במזומן בכל סניף של בנק הדואר - בהצגת תעודת זהות בלבד (אין צורך בהצגת בשוברי תשלום).
- המזכירות תסגור את התיק.
- המזכירות תעביר העתק גזר הדין לידיעת שירות המבחן והממונה על עבודות השירות.
- זכות ערעור לבית המשפט המחוזי בתוך 45 יום.
- ניתן היום, י"ב תשרי תשפ"ה, 14 אוקטובר 2024, בהעדר הצדדים.